

SPORTOVNÍ
RYBÁŘKA
**KATEŘINA
ŠVAGROVÁ**

Při svých exotických výpravách si píše deníky a jednou chce vydat knihu. Podle mě bude mít několik dílů, protože zážitků, úsměvných i dramatických, má spoustu. A nejen o ulovených dravých rybách, které jsou mnohem větší než ona.

MOŘE MI PŘEVŘÁTILLO ŽIVOT

Kateřino, s dovolením, kolik vážíte?

Na to se muži neptají, ale řeknu vám to. Padesát kilo. A měřím metr šedesát.

Jak může takový střízlík tahat stokilové ryby?

Nezáleží jen na síle. Já budu obrovskou rybu zdolávat déle než velký chlap, ale pomůžu si technikou práce s prutem, je důležité, jak s rybou zápasíte. Především při muškaření, na které se specializuji.

Takže máte i na širém moři jen takový pružný tenoučkový prutek?

Měří necelé tři metry a je tenký asi jako můj palec, přitom s ním zdoláte metrův úlovek. Nahazujete pomocí muškařské šňůry, kterou si můžete představit jako prádelní šňůru. Většinou jí

mívám na navijáku třicet metrů. Na jejím konci je metrový kus vlasce s umělou mouchou, což ale podle okolností může být něco, co vypadá jako rybka, myš nebo velký brouk.

Na moři vám stačí třicet metrů?

Kdepak, pod muškařskou šňůrou mám podkladovou šňůru, velmi tenoučkou, přirovnala bych ji k bavlnce, ale mimořádně pevnou. Když vám zabere velká ryba, vytočí třicetimetrovou muškařskou šňůru, načež vytáčí klidně i pět set metrů té tenké nitě.

Cože? Ryba na háčku se od vás vzdálí na půl kilometru?

Když chytám velké ryby, třeba plachetníky, tak klidně urazí i pět set metrů. Zaberou a jedou vodou rychlostí 140 kilometrů v hodině, to máte vmžiku půl navijáku pryč.

Jak vypadá plachetník?

Mečouna znáte? Tak plachetník má taky meč a ještě velkou hřbetní ploutev. Největší plachetník, kterého jsem chytila, měřil 275 centimetrů a vážil zhruba sto kilo.

Kde jste ho ulovila?

Několik jsem jich vytáhla ve středoamerické Guatemale, ale prvního jsem chytila v Austrálii v roce 2014. Podívejte, tohle je vlasec, který jsem při tom použila. (ukazuje zápěstí) Udělala jsem si z něj náramek a už ho mám na ruce nepřetržitě šest let.

Jak se tehdy ještě neznámá dívka z Kaplice dostala do Austrálie?

Dlouho jsem si dopisovala s uznávaným australským rybářským průvodcem, muškařským specialistou, a on mi jedno pondělí napsal, že bude mít od pátku na měsíc volno a že za ním můžu přijet. Tak jsem si rekla: Jo, poletím!

No počkejte, to přece není jako výlet z Kaplice na Hlubokou!

To máte pravdu. Já do té doby nikdy neseděla v letadle, neměla jsem žádné zkušenosti, ani jsem pořádně nevěděla, jak si koupit letenku. Šla jsem hned to pondělí v Českých Budějovicích do cestovky a vyndala tam peníze, co mi dali rodiče za ukončení bakalářského studia na Jihočeské univerzitě. K tomu jsem přidala všechny našetřené peníze, které jsem si vydělala na brigádách. Zaplatila jsem osmatřicet tisíc s tím, že odlet je ve čtvrtek.

Zároveň mi vyřídili vízum, to jsem taky nevěděla, jak se dělá.

Co vám řekli doma?

Vyšla jsem s letenkou na ulici a hned jsem volala domů do Kaplice: Mami, ve čtvrtek letím do Austrálie. Byla v šoku: Zbláznila ses?!

A co tatínek, který vás k rybaření v dětství přivedl?

Reagoval podobně. Nakonec ale měli oba radost.

ANGLIČTINA NA PAPIRKU
Rodiče se o vás nebáli?

Báli, ale já měla strach taky. A strašný! Vždyť jsem skoro neuměla anglicky. Na fakultě jsme se sice angličtinu učili, ale spíš gramatiku, zatímco mluvenému slovu jsem nerozuměla a nedokázala vyplodit kloudnou větu.

Jak jste se tedy domlouvala?

Letěla jsem přes Dubaj, poprvé jsem se ocitla na cizím letišti, a ještě k tomu na tak velkém. Byla jsem hozena do vody. V Dubaji jsem měla zaplacený hotel, protože letadlo do australského Perthu startovala až druhý den. Všechno jsem si pro jistotu napsala na papírky, abych je mohla ukázat třeba taxikáři. Když jsem šla v dubajském hotelu na snídani, připadala jsem si jako ve snu – tolik ohromujícího luxusu a tolik nejrůznějších jídel na švédských stolech jsem si nikdy nedokázala ani představit, fotila jsem to a obrazy posílala rodičům. V Perthu bylo další

mezipřistání, zase noc v hotelu, zase papírky s anglickými slovy... A druhý den jsem celá vyděšená doletěla malým vrtulovým letadlem do přímořského Exmouthu. Tam už na mě se svou přítelkyní a psem čekal můj rybářský průvodce Jono. Měl kostkovanou košili a velký klobouk, vypadal přesně tak, jak jsem si představovala Australana.

Jaké to bylo poprvé chytat ryby v oceánu?

Předtím jsem doma vyhrála nějaké závody, takže jsem si myslela, že něco umím. Tam jsem ale hned zjistila, že na moři neumím vůbec nic. Když jsem měla na prutu prvního tuňáka, téměř metrového, úplně jsem řičela. Všude lítala voda, to není jako ryby v našich řekách, okamžitě jde do hloubky a vy musíte ihned zabírat velkou silou, na což jsem nebyla zvyklá, taky jsem neznala správnou techniku zdolávání. Prvních dvanáct tuňáků mi sežrali žraloci dřív, než jsem je vytáhla.

Žraloci?

Zdolávala jsem tuňáka dvacet třicet minut. Jak sebou klepe ve vodě, přiláká to žraloka bílého, těch tam je strašně moc, a ten ho sežere. Táhněte tuňáka, najednou cítíte, že začne úplně bláznit, pak to ztěžkne a vzápětí povolí. To když žralok tuňáka spolkně a překousne přitom šňůru. Jednou jsem měla na prutu půlmetrového kranase, táhla jsem ho k našemu člunu, když se na hladinu vyvalily bubliny a objevila se zubatá tlama veliká jako stůl. Byl to kanic obrovský, snad

1 PRVNÍ KRŮČKY.

Za chvíli budu velká jako tahle ryba.

2 TO JE KUS.

Víc než dvoumetrový plachetník, kterého jsem ulovila v Guatemale.

3 Z ČESKÝCH VOD.

Moje první velká ryba, bylo mi deset.

4 POLÁRNÍ ŽÁŘE.

Okouzující chytání prstuhů na Islandu.

5 ZA HUMNY.

I chorvatské pláže skýtají rybářská překvapení.

6 AMAZONSKÝ PRALES.

Arapaima velká, jedna z nejpodivnějších ryb, jakou jsem kdy chytila.

7 EXTRÉMNI DRAVEC.

Kujabu brazilskou jsem ulovila v Bolívií.

8 PANKÁČ PACIFIKU.

Tak se říká kohoutovci dlouhoploutvému. Jsme v Mexiku.

9 OSTENEC.

Tuhle chytrou a agresivní rybu jsem si pochovala na Maledivách.

10 KRÁSA.

Obdivuju ryby, ale i přírodu, tady mexickou.

třímetrový, jen o málo menší než naše loď. Strašně jsem se lekla, protože toho kranase, co jsem měla na prutu, držel v tlamě tenhle šíleně velký kanic.

Kromě úleku se vám nic nestalo?

To ne, zato jindy mě kousla barakuda, ještě mám na ruce jizvu. Když jsem ji vytahovala, ohnala se svými zuby, které jí čumí z tlamy. Byla to sice malá dírka, jenže to začalo hrozně bolet a po několika dnech se mi na ruce objevila červená čára. Jono říkal, že mám asi otravu krve a že se to musí vyčistit. Předpokládala jsem, že mě vezme do nemocnice, ale on nahřál kudlu, polil mi ruku alkoholem a bez umrtvení rozřízl. Vymačkal hnis a druhý den začala čára ustupovat.

S čím jste se po měsíci vrátila?

Totálně se mi otočil svět. Uvědomila jsem si, že chci cestovat a chytat dravé ryby, zjistila jsem, že svět není nedosažitelný, že jeden den jste v Česku a druhý den můžete být v Austrálii.

Kam jste vyrazila příště?

V Austrálii jsem byla v červnu 2014 a hned další rok v březnu jsem letěla do Afriky. Měla jsem štěstí, že v jižních Čechách proběhlo mistrovství světa v muškaření, kde jsem provázela tým mužů z Jihoafrické republiky, to už jsem mluvila anglicky mnohem líp. Když jsme se loučili, říkali mi: Musíš přijet učit muškařit naše ženské. Nevěřila jsem tomu, ale za měsíc mi přišel mail od jihoafrické

muškařské federace, která mě opravdu na čtyři týdny pozvala. A tak jsem tuhle zemi projela od Kapského Města až do Durbanu a učila národní tým žen, ale i některé muže muškařit v tamních řekách a jezerech.

Jak to probíhalo?

Skoro každý druhý den jsem spala v jiné rodině. Většinou to byli běloši, dobře situované rodiny s dětmi, ale i starší páry. Poznala jsem desítky zajímavých lidí. Jedna manželská dvojice, u které jsem byla ubytovaná, vlastnila obří důl na zlato, do kterého mě vzali na prohlídku. Pamatuju si, že jsme jeli dost dlouho dolů výtahem a že tam bylo docela teplo. Ukázali mi i kus zlata, ovšem já bych v tom zlato nepoznala. Bydleli v luxusním domě, ale zlaté kohoutky v koupelně neměli. (usmívá se) Hodně zajímavé bylo taky moje bydlení uprostřed Johannesburgu, což je jedno z nejnebezpečnějších měst na světě.

Pocítila jste to nějak?

Ubytovali mě u sebe velmi příjemní manželé, asi tak šedesátníci. Večer mi kladli na srdce, abych nevycházela ze svého zakódovaného a alarmem jištěného pokoje, který měl u sebe koupelnu a záchod. Jakmile bych vyšla na chodbu, spustil by se poplach a za chvíli by dorazila policie. Alarm byl rozveden po celém domě, zvenku obehnaném elektrickými dráty. Ani to ale nebylo všechno, kolem dokola ještě stála ohrada a další plot s elektrínou. Venku na ulici v téhle čtvrti neustále hlídali sekuritáci se samopaly.

FOTO ARCHIV KATEŘINY ŠVAGROVÉ

V PĚTI ČÍSLECH

29

Narodila se 1. dubna 1991 v Českých Budějovicích, ale pochází z Kaplice. Má magisterský titul z Fakulty rybářství a ochrany vod na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích.

4

Rybaří od dětství, už ve čtyřech letech ji tatínek naučil muškařit.

275

Tolik centimetrů měřil plachetník širokoploutvý, největší ryba, kterou kdy vytáhla.

5

Už pětkrát vyhrála v kategorii žen mistrovství České republiky v muškaření.

10

Tolik let má přitele, učitele fyziky a tělocviku. Prý se o ni při jejích expedicích nebojí.

Co když jste si vyšli na procházku?

Myslíte po městě? (*usmívá se*) Stačilo, když jsme jeli autem někam ven a moje milá hostitelka mě varovala: Kdyby se stalo, že se třeba při zastavení na semaforech objeví u tvého okna hlaveň pušky nebo pistole, tak nejanči, nekřiči a hlavně se na ty lidi nedívej, nebo bude zle. Jenom opakuj, že nebudeš dělat problémy. Vezmou si auto, dáme jim všechno, co máme u sebe, a oni nás nechají jít.

Proč jste se na lupiče neměla dívat?

Protože by se obávali, že bych je mohla identifikovat, takže by mi mohli něco udělat. Údajně tam není skoro nikdo, kdo by nějaké přeapadení nezažil. Zrovna tuhle paní přeapadl v domě černošský gang. Drželi ji a dceru v koupelně, mířili jim puškami na hlavu a mezitím vykrádali dům. Vyprávěla mi, že v hrozném šoku ani neuvažovala nad tím, jestli to přežije, ale přemýšlela, kdo uklidí její mozek, co se rozplácne na zeď.

NEDĚLÁM PÓZY

Raději se už vraťme

z Johannesburgu k vám do Kaplice.

Když jsem přiletěla z Afriky, Jono mi poradil, ať začnu využívat sociální sítě, abych o sobě dala vědět. Já na to nebyla, neuměla jsem se propagovat. Jono říkal, že když budu dávat fotky z rybářských výprav na Facebook a Instagram, mohla bych získat sponzory, což by se mi hodilo, protože jsem neměla pořádnou výbavu. Poslechla jsem ho, potom jsem znovu odletěla do Austrálie, a když jsem se vrátila, najednou se strhla mela – sponzoři mě skutečně oslovili a nabídli mi na vyzkoušení svoje produkty.

Opravdu stačilo dát si na Instagram a Facebook fotky s kapitálními úlovkami?

Měla jsem hrozné štěstí, protože lidí, kteří se o něco takového snaží a nacestovali toho mnohem víc než já, je spousta, ale podobné odezvy se nedočkali.

Pomohlo vám, že jste mladá dívka?

Samo o sobě by to nestačilo, žen rybářek je po světě dost. Možná sponzory zaujalo, že jsem to dělala přirozeně. Hodně rybařících holek se fotí, ale dělají u toho pózy. Sice drží rybu, ale mají make-up, dlouhé nalakované nehty, v plavkách vystavují prsa... Já se fotím tak, aby bylo vidět, že opravdu chytám ryby, že jsou pro mě tím hlavním. První se ozvala norská firma s nabídkou na testování jejích prutů. Vzápětí mi americká firma nabídla

k vyzkoušení svoje šňůry. Pak přišla další společnost, jestli bych nechtěla testovat jejich rybářské oblečení. Nedostávám peníze, ale už mám veškeré potřebné vybavení.

Jak velká je to pomoc?

Obrovská! Dobrý muškařský prut s navijákem a šňůrou stojí přes padesát tisíc. Když chcete chytat po celém světě, potřebujete takových prutů hned několik. Tak si to spočítejte. Výhodou taky je, že některé firmy zvou svoje testery na rybářské výpravy. Takhle jsem se dostala na Island nebo do Norska.

Cest jste už podnikla hodně, na které vzpomínáte nejraději?

Na Bolívii v roce 2018 a Brazílii o rok později, to jsou moje životní výpravy. Do Bolívie jsem se vypravila ulovit kujabu brazilskou, strašně agresivní rybu, kterou jsem chytala v nevelké křišťálově čisté řece uprostřed amazonského pralesa. Jdete po břehu, dokud kujabu nespátříte. Nemůžete ji minout, protože je křiklavě žlutá, stojí proti proudu a vyhlíží kořist, většinou rybky, ale i šváby, myši, prostě cokoli se ve vodě objeví. Hodíte asi metr před ni svou nástrahu, což je například imitace myši nebo rybičky, a okamžitě ji začnete k sobě co nejrychleji přitahovat.

Jak reaguje kujaba?

Neuvěřitelně! Za návnadou vyrazí tak bleskově, že vodou úplně letí. Předtím je

opatrná, ale když loví, už nevidí, neslyší. Klidně se žene až na mělčinu, má už hřebet z vody, skoro by vylétla na břeh, kde stojíte. Věřte mi, že vám z její rychlosti a blízkosti naskočí obrovský adrenalin.

Kolik bylo v téhle výpravě žen?

Jenom já. Se mnou jeden průvodce, jeden Němec, jeden Brazilec a asi osm indiánů. Denně jsme při rybaření ušli nějakých deset kilometrů. Večer se rozdělal oheň a spali jsme ve stanech, já měla svůj jen pro sebe. V noci jsem poslouchala nádhernou pralesní diskoteku, všechna zvířata křičela, žáby, ptáci, šelmy.

Měla jste strach z jaguárů?

Ani ne, prý jsou velmi plaší. Jednou jsme ho zahlédli, ale hned se ztratil do hloubi džungle. Já se hrozně bála švábů, to byla úplná fobie. Kluci si ze mě udělali sránda – namluvili mi, že švábi lezou večer a v noci kolem stanu. Prý nemám ani za nic vylézt ven, i kdybych se potřebovala jít vyčurat.

Nechci být indiskrétní, ale potřebovala jste?

No jo, potřebovala. Bála jsem se vystrčit nos, tak jsem se vyčurala uvnitř do sklenice od nutelly. Když jsem ráno s tou sklenicí vylezla, všichni se mi strašně smáli. Mnohem horší než švábi jsou smrtelně jedovatí bolivijský pavouci. Proto je důležité si po ráno

důkladně vyklepat oblečení, které si budete brát, a taky boty.

Napřesrok v Brazílii jste se v noci taky bála?

To vám povím mnohem horší zážitek. Do Brazílie jsem jela chytit největší sladkovodní rybu arapaimu velkou. Ulovila jsem ji v říční laguně, měla dva metry čtyřicet. Na první noc ale nezapomenu. Bydleli jsme v malých domcích na vodě, vlastně to byly jednoduché chatrče s postelí. Propojovaly je mostíky, které se taky pohupovaly na hladině. Měla jsem chatrč pro sebe, kolem ní byla malá terasa. Hlavně na ni v noci nevycházej, varovali mě, do svítání musíš zůstat uvnitř.

Poslechla jste?

Ano, i když jsem nevěděla, proč nesmím vyjít ze dveří. Viděla jsem tam hodně netopýrů a z nějakých filmových hororů si zafixovala, že by se mi mohli zamotat do vlasů. Což je ovšem hloupost. Taky jsem měla odpor ke švábům, těch tam lezla spousta, ať už po dřevě podlaze, nebo po střeše ze suchých travin. Brrr, ještě teď mám husinu! Abych tedy v noci nemusela ven, zase jsem si pro všechny případy připravila sklenici od nutelly. Uspnula jsem, ale najednou mě něco vzbudilo.

Co?

Ráno zespu do plovoucí podlahy. Až mi nadskočila postel a chatrč se rozkolébala. Za

chvilí jsem uslyšela kroky na terásce. Zalezlá pod dekou jsem vyděšeně poslouchala a bála se, že kolem chodí nějakí domorodci. Asi se dozvěděli, že přijela mladá holka, a teď na mě vlítnou, strachovala jsem se. Do toho další rány. Po zbytek noci jsem pořádně neusnula. Až ráno jsem se dozvěděla, co se dělo.

Tak už mě nenapínejte.

Kluci mi řekli, že kolem nechodili žádní chlapi, ale že to mají v noci ve zvyku krokodýli. Připlují si lehnout na terásku a čmouchají, jestli by nenašli něco k snědku.

A ty rány do podlahy?

To nejsou krokodýli, ale obrovské arapaimy. Podplavou pod chatrč a tvrdou kostěnou hlavou bouchají do podlahy, aby se stavení zatřásla a ze střechy spadli do vody velcí tuční švábi a další hmyz. Hladové ryby si potom tuhle potravu snadno spolykají.

JSOU TO KÁMOŠI

Pojďme ještě na chvíli zpátky k nám. Cím se živíte, když vám sponzoři nedávají peníze, ale pouze půjčují rybářskou výbavu?

Měla jsem už spoustu brigád, dělala jsem v Tesku, v jednom obchodě prodávala kosmetiku, pracovala v hotelu... Ze svých cest píšu články do rybářského časopisu, za které dostávám honoráře. Dvakrát jsem během letních měsíců učila na Islandu zájemce o muškaření, většinou to byli turisté z Anglie.

Baví vás ještě chytat ryby doma na obyčejných řekách?

Baví, i když ve světě je to větší adrenalin. Ráda se vracím na místa, kde jsem vyrostla, na Malši, na Vltavu, na rybník Květoňov.

Která ryba je nejchutnější?

Doráda neboli mahi-mahi, to je mořská ryba z tropických vod, chutná jako kuřecí maso. Z tuzemských ryb je pro mě nejchutnější candát, okoun a pstruh. I štika je dobrá, když se správně připraví. Já ale všechny trofejní ryby pouštím stejně jako většinu ostatních. Neříkám, že si někdy nedám ryby k večeři, ale čím dál víc je beru spíš jako kámoše.

Kdybychom šli spolu teď o víkendu na ryby, zaručíte mi, že něco chytíme?

V zimě nejsou moc aktivní a žádný rybář by v jakékoliv roční době neměl prohlašovat, že pokaždé něco chytí. Šanci bychom ale měli, nejspíš na štika nebo na lipana.

Jenom šanci?

No dobře, i když to tedy rybář nemá říkat, tak vám v klidu slíbím, že bychom určitě nějaké ryby chytily. Nebylo by jich ale tolik jako v sezoně. ■ daniel.pacek@mfdnes.cz

DO BRAZÍLIE JSEM JELA CHYTIT NEJVĚŠÍ SLADKOVODNÍ RYBU ARAPAIMU VELKOU. MĚLA DVA METRY ČTYŘICET.